

Затверджено
на засіданні кафедри маркетингу
Протокол № 1 від 1.09.2021р.

Розробник
Рожко В.І., к.е.н., доц. кафедри маркетингу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Анотація навчальної дисципліни

Забезпечення високого рівня якості вітчизняної продукції та постійне його підвищення є головним завданням не тільки в рамках окремого підприємства, а в цілому в рамках державної політики країни. З цією метою практично в усіх країнах світу набули актуальності та подальшого розвитку питання, пов'язані зі стандартизацією та сертифікацією товарів (робіт, послуг). Для цього в країнах створюються державні системи стандартизації та сертифікації. До того ж, за останній час широко розвиваються та розповсюджуються регіональні та міжнародні системи стандартизації й сертифікації.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять, а оскільки питання, що розглядає дана навчальна дисципліна, є досить складними, тому дана програма передбачає крім лекційних занять, проведення практичних та семінарських занять для розгляду та обговорення найскладніших тем. Також для найкращого засвоєння та закріплення матеріалу передбачається самостійна робота студентів.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів знань з управління якістю, стандартизації і сертифікації товарів (послуг) як у рамках національних, так і в рамках міжнародних систем.

Навчальна дисципліна "Стандартизація і сертифікація товарів та послуг" належить до циклу професійно орієнтованих дисциплін підготовки бакалаврів за освітньою програмою "Маркетинг" і є вибірковою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців спеціальності 075 "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня всіх форм навчання.

Курс	4
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Інформатика	Міжнародний маркетинг
Макро і мікроекономіка	Маркетингові комунікації
Економічна теорія	Маркетингова товарна політика
Економетрика	Інтернет-маркетинг
Статистика	Управління каналами розподілу та збуту
Фінанси	Маркетингове ціноутворення
Маркетинг	Маркетинг промислового підприємства
Менеджмент	Сучасні інформаційні технології в наукових і маркетингових дослідженнях
Поведінка споживача	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
1	2
<p>Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.</p>	<p>Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.</p>
<p>Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.</p>	<p>Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.</p>
<p>Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.</p> <p>Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.</p> <p>Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.</p>	<p>Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.</p>
<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.</p> <p>Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.</p> <p>Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.</p> <p>Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.</p>	<p>Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.</p>
<p>Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.</p> <p>Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.</p>	<p>Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.</p>
<p>Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.</p> <p>Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.</p>	<p>Використовувати цифрові інформаційні та комунікаційні технології, а також програмні продукти, необхідні для належного провадження маркетингової діяльності та практичного застосування маркетингового інструментарію.</p>

1	2
Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.	Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.	Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.
Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.	Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.
Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.	Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.
Здатність працювати в команді. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.	Відповідати вимогам, які висуваються до сучасного маркетолога, підвищувати рівень особистої професійної підготовки.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи стандартизації

Тема 1. Сутність стандартизації та її роль у розвитку національної економіки

1.1. Поняття, мета та завдання стандартизації і термінологія в галузі стандартизації.

Історія розвитку стандартизації.

1.2. Вплив стандартизації на розвиток національної економіки. Принципи стандартизації.

Форми стандартизації. Необхідність удосконалення положень стандартизації.

Тема 2. Параметричні ряди

2.1. Значення параметричної стандартизації. Ряди переважних чисел. Ряди, засновані на арифметичній прогресії. Графіки арифметичної прогресії.

2.2. Ряди, засновані на геометричній прогресії. Графіки геометричної прогресії. Порядок побудови параметричного ряду. Встановлення параметрів на об'єкти стандартизації.

Тема 3. Основні методи стандартизації

3.1. Метод уніфікації (систематизація, класифікація, симпліфікація). Види уніфікації. Система показників рівня уніфікації об'єктів стандартизації (коефіцієнт застосування на рівні типорозмірів).

3.2. Метод типізації. Метод агрегування. Метод функціональної взаємозамінності. Метод спеціалізації.

Тема 4. Державна система стандартизації

4.1. Сутність та визначення державної системи стандартизації. Мета та завдання державної системи стандартизації. Нормативна база державної системи стандартизації.

4.2. Структурні елементи державної системи стандартизації. Організаційна структура Держспоживстандарту України. Класифікація стандартів.

4.3. Організація та здійснення робіт зі стандартизації (планування діяльності, механізм розроблення, затвердження, впровадження стандартів та нагляд за їх додержанням). Напрями вдосконалення державної системи стандартизації.

Тема 5. Нормативно-правове забезпечення стандартизації та сертифікації

5.1. Основні положення Закону України "Про захист прав споживачів".

5.2. Законодавче забезпечення стандартизації. Законодавче забезпечення сертифікації.

Тема 6. Міжнародні системи стандартизації і сертифікації

6.1. Загальна характеристика міжнародних систем стандартизації. Міжнародна організація зі стандартизації (ISO): мета, функції, структура, призначення.

6.2. Міжнародна електротехнічна комісія (IEC). Характеристика інших міжнародних організацій зі стандартизації. Міжнародна сертифікація. Міжнародні системи сертифікації. Міжнародні організації з сертифікації.

Змістовий модуль 2. Управління якістю та сертифікація продукції

Тема 7. Система показників якості продукції

7.1. Поняття якості продукції та термінологія, пов'язана з якістю. Вплив якості продукції на підвищення конкурентоспроможності продукції та підприємства взагалі. Кваліметрія як наука про вимірювання.

7.2. Характеристика основних груп показників якості продукції (призначення, надійності, технологічності продукції, стандартизації та уніфікації, ергономічності, естетичності, патентно-правових, економічності). Методи визначення рівня показників якості продукції. Інтегральний показник якості продукції.

Тема 8. Контроль якості продукції та послуг

8.1. Основи контролю якості продукції та послуг. Розвиток контролю якості. Класифікація видів контролю. Система контролю якості продукції (послуг) на підприємствах та її основні елементи. Об'єкти та суб'єкти контролю якості.

8.2. Організаційна структура та функції відділу технічного контролю (ВТК). Характеристика підходів до контролю виробництва. Облік витрат на здійснення функцій контролю якості. Застосування статистичних методів у ході здійснення контролю якості продукції та послуг.

Тема 9. Методи оцінювання якості продукції та послуг

9.1. Поняття рівня якості продукції та послуг. Диференційний метод. Комплексний метод. Змішаний метод.

9.2. Поняття і розрахунок індексу якості. Застосування експертних оцінок під час оцінювання якості продукції та послуг.

Тема 10. Управління якістю продукції та послуг

10.1. Значення управління якістю продукції та послуг на підприємствах. Функції управління якістю продукції.

10.2. Системний підхід в управлінні якістю продукції. Вітчизняні системи управління якістю продукції. Зарубіжний досвід управління якістю.

10.3. Розроблення, впровадження та сертифікація систем менеджменту якості відповідно до стандартів ISO серії 9000. Принципи загального управління якістю. Напрями вдосконалення управління якістю продукції та послуг на підприємствах.

Тема 11. Державна система сертифікації

11.1. Значення сертифікації в системі захисту прав споживачів і державного регулювання економіки. Розвиток сертифікації. Класифікація систем сертифікації. Загальні положення системи сертифікації України (УкрСЕПРО).

11.2. Схеми сертифікації продукції (робіт, послуг). Обов'язкова та добровільна сертифікація продукції. Переваги добровільної сертифікації продукції.

11.3. Сертифікація систем менеджменту якості. Удосконалення державної системи сертифікації.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації.

**Розподіл методів навчання та викладання
за темами навчальної дисципліни**

Тема	Методи навчання та викладання
Тема 1. Сутність стандартизації та її роль у розвитку національної економіки	Лекція проблемного характеру з питання "Вплив стандартизації на розвиток національної економіки " робота в малих групах, презентація результатів
Тема 2. Параметричні ряди	Міні-лекція з питання "Значення параметричної стандартизації", презентація, банки візуального супроводження
Тема 3. Основні методи стандартизації	Мозкові атаки з питань "Система показників рівня уніфікації об'єктів стандартизації " робота в малих групах, презентація результатів
Тема 4. Державна система стандартизації	Міні-лекція з питання "Структурні елементи державної системи стандартизації", кейс-метод, презентація результатів
Тема 5. Нормативно-правове забезпечення стандартизації та сертифікації	Кейс-стаді щодо вибору якісних методів збирання первинної інформації, презентація
Тема 6. Міжнародні системи стандартизації і сертифікації	Лекція проблемного характеру з питання "Загальна характеристика міжнародних систем стандартизації", презентація
Тема 7. Система показників якості продукції	Міні-лекція з питання "Поняття якості продукції та термінологія, пов'язана з якістю", презентація
Тема 8. Контроль якості продукції та послуг	Міні-лекція з питання "Основи контролю якості продукції та послуг", банки візуального супроводження
Тема 9. Методи оцінювання якості продукції та послуг	Семінар-дискусія з питання "Поняття рівня якості продукції та послуг", презентація результатів
Тема 10. Управління якістю продукції та послуг	Робота в міні-групі "Значення управління якістю продукції та послуг на підприємствах", рольові та ділові ігри, презентація результатів
Тема 11. Державна система сертифікації	Кейс-метод, презентація

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу бути атестованим – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль включає оцінювання студентів під час:

Лекційні та практичні заняття: виконання здобувачами 12 завдань до тем навчальної дисципліни (2 бали за виконання завдань за темою під час лекційних та практичних занять). Загальна кількість – 24 балів.

Виконання 2 есе за результатами виконання – максимально 4 бали (по 2 балів за кожне есе).

Написання 2 письмових контрольних робіт – максимальна оцінка 8 балів (по 4 балів за кожну роботу). 1 письмова контрольна робота – теоретичного характеру – включає тестові завдання різних видів, визначення основних понять та теоретичне питання. 1 письмова контрольна робота - включає практичні розрахункові завдання стереотипного та діагностичного рівнів.

Складання 2 комплексних модульних контрольних у формі колоквиуму. Протягом семестру здобувачі пишуть 2 колоквиуми, які максимально оцінюються у 12 балів (по 6 балів за кожний). Колоквиум включає теоретичні питання у формі тестових питань – до 3 балів, 1 практичне завдання (евристичного типу) – максимальна оцінка 3 балів.

Здобувачі, які мають рейтинговий бал за семестр менше 35 до заходу підсумкового семестрового контролю не допускаються.

Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену.

Екзаменаційний білет охоплює програму навчальної дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами освіти компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 10 тестів та 3 практичних задач (ситуаційної, діагностичної та евристичної).

Практичні завдання передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень підготовки і компетентності здобувача з навчальної дисципліни.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Здобувача слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімум кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімум кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		

64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мах бал
1	2		3	4
Тема 1. Сутність стандартизації та її роль у розвитку національної економіки Тема 2. Параметричні ряди	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями теми 1. Сутність стандартизації та її роль у розвитку національної економіки та Лекція проблемного характеру за темою "Параметричні ряди"	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за темою 1. Робота в малих групах: . Класифікація організацій зі стандартизації та темою 2, що таке "стандартизація" та "сертифікація"	Активна участь у виконанні практичних завдань, обговоренні питань, робота в групі	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття та опрацювання питання: "Значення і необхідність підвищення якості вітчизняної продукції."	Перевірка домашніх завдань на практичних заняттях	2
Тема 3. Основні методи стандартизації	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 3. "Основні методи стандартизації". Міні-лекція з питання "Система показників рівня уніфікації об'єктів стандартизації"	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за темою 3 щодо вирішення ситуаційних завдань щодо використання методу типізації; методу агрегування; метод функціональної взаємозамінності	Активна участь у виконанні практичних завдань, робота в малих -групах	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань на практичних заняттях	1
			Есе	2

	2	3	4	5
Тема 4. Державна система стандартизації Тема 5. Нормативно-правове забезпечення стандартизації та сертифікації	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 4. "Державна система стандартизації" та за темою 5. Тема 5. Нормативно-правове забезпечення стандартизації та сертифікації	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 4. Мозкові атаки з питань "Структурні елементи державної системи стандартизації", кейс-стаді щодо вибору якісних методів збирання первинної інформації робота в малих групах, презентація	Поточна КР	4
			Активна участь у виконанні практичних завдань, робота в малих групах, Презентація	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Виконання практичних завдань за темами 4 та 5. Підготовка домашнього завдання	Перевірка домашнього завдання	1	
Тема 6. Міжнародні системи стандартизації і сертифікації	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 6. Міжнародні системи стандартизації і сертифікації та міні-лекція з питання "Загальна характеристика міжнародних систем стандартизації"	Робота на лекції	1
			Колоквіум	6
	Практичне заняття	Виконанні практичних завдань за темою 6 з загальної характеристики міжнародних систем стандартизації, групова та індивідуальна робота за кейс-методом	Активна участь у виконанні практичних завдань, презентація результатів групової та індивідуальної роботи. Експрес-опитування	1
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Перевірка домашніх завдань на практичних заняттях		2	
Тема 7. Система показників якості продукції. Тема 8. Контроль якості продукції та	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 7. "Поняття якості продукції та термінологія, пов'язана з якістю" та темою 8 "Основи контролю якості продукції та послуг"	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	Виконання практичних завдань за темою 7 щодо організації контролю якості продукції та послуг.	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
Презентація			2	

1	2	3	4	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичних занять та поточної контрольної роботи.	Перевірка завдань. Підготовка до контрольної роботи.	2
	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 9. "Методи оцінювання якості продукції та послуг" та лекція проблемного характеру з питання "Поняття рівня якості продукції та послуг"	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 9. Вирішення практичних завдань щодо оцінки рівня якості продукції та послуг. Семінар-дискусія	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
		Поточна КР	4	
Тема 9. Методи оцінювання якості продукції та послуг	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття та дискусії. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Перевірка домашніх завдань на практичних заняттях	1
			Есе	2
	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 10. "Управління якістю продукції та послуг" та мінілекція з теми 11 "Державна система сертифікації"	Робота на лекції	2
Практичне заняття	Виконання практичних завдань за темою 10 щодо вирішення ситуаційних завдань щодо управління якістю продукції та послуг на підприємствах, Кейс-метод, презентація	Активна участь у виконанні практичних завдань, робота в малих -групах	2	
		Самостійна робота		
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою			1
Тема 10. Управління якістю продукції та послуг		Тема 11. Державна система сертифікації		
Екзамен				40
Усього				100

Рекомендована література

Основна

1. Господарське законодавство України: збірник офіційних текстів законів станом на 5 березня 2012 р. – К. : ЦУЛ, 2012. – 680 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навч. посібник (рекомендован. Міносвіти) – К. : Атіка, 2014 – 480 с.
3. Драган О. І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти: мо-

нографія / О.І. Драган. – К.: ДАКККіМ, 2016. – 160 с

4. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – К. : Знання, 2017. – 1072 с.

5. Черевко О. І. Актуальні проблеми контролю якості кулінарної продукції: монографія / О. І. Черевко, Л. М. Крайнюк, Л. О. Касілова [та ін.]. – Х.: ХДУХТ, 2011. – 224 с

6. Мазур И. И. Управление качеством / И. И. Мазур, В.Д. Шапиро //, М.: Финансы, 2018. – 324 с.

Додаткова

7. Дослідження соціальної відповідальності виробників продуктів харчування як важливого фактора підвищення якості продукції / Рожко В.І. - Технологический аудит и резервы производства. – 2018. - Вип. 2/4 (40) с. 44 – 57. (**науково-метрична база «Сорернікюс»**) (1,2 ум. др. арк.)

8. Формування системи збуту та розподілу товарів вітчизняного виробництва відповідно до сучасних соціально-економічних вимог / Рожко В.І. - Управління розвитком: Зб. наук. пр. – Вип. 6. – Харків: ХНЕУ, 2010. – С. 71 – 82. (0,3 ум. др. арк.)

9. Дослідження соціальної відповідальності виробників продуктів харчування як важливого фактора підвищення якості продукції / Рожко В.І. - Технологический аудит и резервы производства. – 2018. - Вип. 2/4 (40) с. 44 – 57. (**науково-метрична база «Сорернікюс»**) (1,2 ум. др. арк.)

10. Збутова діяльність промислових підприємств: теорія та напрямки розвитку. Монографія І П.А. Орлов, Г.О. Холодний, Н.І. Алдохіна, В.І. Рожко та ін. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 232 с. укр. Яз.

11. Формирование бренда территории на примере Харьковской области./ Притыченко Т.И., Прохорова Т.П., Рожко В.И. - «Бізнес-інформ» №3, 2014 г. (434), С.88-94 (**науково-метрична база «Сорернікюс»**) (1,35 ум. др. арк. / 0,45 ум. др. арк. власного внеску).

Інформаційні ресурси

12. <https://pns.hneu.edu.ua/login/index.php#section-7> (сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця)

13. <http://www.ptpu.ru> (сайт журналу «Проблеми теорії і практики управління»)

14. Персональні навчальні системи навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація товарів та послуг» [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua>